

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő a előfizetési díjak, nyilviterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petisera 50 fillér.

Felelős szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Tanügyünk „botránnya“.

Lapunk is megemlékezett arról a hatalmas jelentésről, melyet vármegyénk volt ideiglenes kir. tanfelügyelője, dr. Scossa Dezső, a vármegye közigazgatási bizottsága elé terjesztett s melyben leplezetlenül mutatott azokra a hiányokra, melyek tanügyi állapotainkat sok tekintetben elmaradták teszik.

Kétségtelenül kemény vádak hangzottak el ebben a jelentésben, anélkül azonban, hogy a mulat mindenben megvádolni akarta volna a kir. tanfelügyelőt. De Scossa Dezsőnek, felelőssége tudatában, majdnem köleltsége volt rámutatni ezekre az elhanyagolt állapotokra. Tiszta helyzetet akart teremteni, hogy győgyöjjön. Mert palótolgattni ott, ahol bajok vannak, bizonyára nem a cél szolgáltatásban történik. A kormány figyelmét fel kellett hívnia a sok bajra, melyeket a boldogult kir. tanfelügyelő is látott, de hosszú évekre terjedő betegsége miatt orvosolni már nem tudott.

Úgy vagyunk azonban ezzel a tanfelügyelői jelentéssel is, mint a közönséges pletykával: minél tovább terjed, annál piszkosabb hullámokot ver fel. A jelentést is atvették a lapok, de csak a kiállóbb dolgokat szellőztették. Ezeket is tisztára szennázció okából fújták fel, hogy minél botránysabban tükröztessek vissza vármegyénk tanügyi állapotait.

Természetes, hogy ennek következtében egész légiója került a valótlanosságoknak a

lapok hasábjaira, melyeknek ha csak fele lenne igaz, feyvelmi vizsgálatot érdemelnének az összes tanügyi hatóságok és tanítók a vármegye területén, az egész vonalon végig.

Mi itt ez alkalommal ezekkel a valótlanosságokkal nem a vármegye általános szempontjából foglalkozunk, hanem szövé tesszük a »botránny« Muraköz érdekében, melynek iskolai viszonyai, a lapok állítása szerint, a »botránny« koronáját képezik.

Pedig ez nincs úgy. Mert szegény Ruzsicska Kálmán működésének súlypontját éppen Muraközre fektette. Annaira, hogy a vármegye részéről szinte azzal vádolták meg, hogy ez a vármegye többi vidékeinek elhanyagolásával történik. Egész sorát az állami iskoláknak teremtette a felsziget, hogy ellensúlyozói legyenek a horvát ellenáramlatoknak.

S hogy ezek a magyar ügyet szolgálják, magától értetődik. Hogy ezek a magyarság terjesztése körül érdemeket szereztek, nyilvánvaló. S ezek az állami iskolák zömét képezik Muraköz iskoláinak; felekezeti iskola már alig van s amelyek még megvannak, azok is csak úgy állanak a magyar ügy szolgáltatában, mint az állami iskolák.

Szó sincs tehát arról, hogy Muraköz területén horvátul történék az oktatás. Az összes iskolákban a tanítási nyelv a magyar. Annaira magyar, hogy horvát olvasókönyvet sem használnak. S ez nem is lehet más ként, mert Muraköz összes tanítói a csák-

toroyai áll. tanítóképző-intézetből kerültek ki, mely intézetről pedig ellenségei sem állíthatják, hogy horvát-érmelmű és horvátul tanítani akaró tanítókat nevelne.

Ebben a tekintetben tehát a hírlapok, akár hamis tudósítások, akár azok feületes értelmezése alapján, alaposan elvetették a súlykot.

Csak egy körülmény mentheti, illetőleg igazolhatja őket: hogy t. i. valószínűleg a hittannak horvátul történő tanítása révén alakult ki az a kemény, de igazságtalan vádjuk, mellyel a muraközi tanügyet lepecskondiázták.

S ez annál valószínűbbnek látszik, mert majdnem közvetlenül látózása előtt jelent meg a volt tanfelügyelőnek egy rendelete, mely a hitoktatást magyar nyelven kívánja. Ami azután arra a hamis fellevesre adott alkalmat, mintha Scossa Dezső látózása a zágrábi aknamunkára lenne visszavezetendő.

Mi tehát a magunk részéről a leghatározottabban tiltakozunk a muraközi iskolák helytelen megvilágosítása ellen. Nemcsak a boldogult kir. tanfelügyelő kegyeletes emlékeztetének tartozunk ezzel, aki a muraközi iskolák fejlesztése körül érdemeket szerzett s kinek előterjesztésére a magyar kormány nagy anyagi áldozatokkal mindenféle fokozatú iskolákat állított Muraköz területén; hanem a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet majdnem négy évtizedre visszanyuló multjának s azoknak a felkes, hazafias érületű tanítóknak is, akiket ez az intézet nevelt s akik nemcsak magyarul tanítanak,

Miska pirostojásai.

Írta: Csate Károly.

Virágvasárnap délután a langy meleg nap-sugarak kicsalták az egész falú népét az utcára. A gyermekek az utca közepén csigáztak, lapdáztak s hasonlókép a leányok és a legények is ugyanott, külön csoportokba verődve, játszottak. Az öregek pedig a házak előtti lócán üldögélve, elmerengve nézték a flaltság és a gyermekek játékait. Haj! — sóhajtották magukban — hová tűnt az a boldog idő, mikor még mink játszadoztunk ugyancsak.

A leányok és legények szembekötödsi játékának legbuzgóbb bámulója volt Miska, a falú félkegyelmű legényárvája. Sipkájáról katonai, nemzetiszínű szallag lögött le. Multheti hasonai sorozáskor tűzte fel valaki neki tréfából.

— Miska! nem illik én sípkára a pántlika, csárdás kis kalap kellene ahoz — szóltak hozzá tréfalokozva.

— Majd hoz Jézuska husvétra azt is! — mondta Miska meggyőződéssel.

— Hohó pajtás! csakis karácsonykor hordja Jézus az ajándékait . . . Hát pirostojásod lesz-e?

— Lesz ám! Küld nekem a keresztanyám!

— Hiszen nem is él a keresztanyád. Ha csak arra számítol, akkor hoppon maradsz. A halottak nem küldenek pirostojást — magyarázta Miskának.

A szegény jámbor, ügyefogyott legény erre bámulva, ijedten nézett maga elé. Egyszer csak sarkon fordult s elvágottatott Benkőnéhez. Nagy panasszal mondta neki:

— Láska, Kati néni, azt mondtk az utcán, hogy nekem nem küld a keresztanyám pirostojást, mert meghalt!

— Küld majd az égből. Ne busulj, Miska, lesz pirostojásod. Ide küldi hozzám a keresztanyád.

— Az égből is van pirostojás? — kérdezte Miska nagy bámulással.

— Van ám! Az angyalok pirosítják.

Miska erre teljes megnyugvással tért vissza az utcára. Amit Kati néni mond, az szent, megdönthetetlen igazság. Most már bármit beszélnek neki az utcán, nem hiszi el.

Nagyszombath alkonyatán a kertek alatt bolyongott s miközben valami meglepő dolgot látott meg. Ujjongva szaladt Benkőnéhez:

— Kati néni, Kati néni! Jöjjon csak mutatok valamit!

Benkőné kilépett a kertek aljába:

— Nohát, mi az a nagy csoda, Miska?

— Nézze, Kati néni, milyen ott az ég! — mutatott Miska csodálattal a nyugati égboltozatra.

— Az ám, úgy látszik, szeles idő lesz, mert oly vörös az ég! — akarta Benkőné mondani; de Miska megelőzte egy újabb kérdéssel:

— Ugy-e, Kati néni, most pirosítják az angyalok a pirostojást?

— Persze, igazad van, Miska — bizonyította Benkőné mosolygva. S másnap, husvét szent ünnepe, megkapta tőle Miska a keresztanyja-küldte két szép pirostojást.

Végtelen nagy boldogsággal mutogatta Miska mindenkinek a pirostojásait s mindannyiszor megjegyezte:

— Enyém nem olyan ám, mint a másé, mert ezeket az égből pirosították az angyalok.

— Hiszen akkor nem is jó a te tojasod! — mondta neki ingerkedéssel egy ravasz gyermek.

— De bizony jó! — mondta Miska némi ijedséggel.

— Nem hiszem, hogy jó. Bizonyosan nincs is bele. Próbáld meg csak, törd fel! — folytatta az előbbi fiú, miközben egész sereg gyermek fogta körül őket.

— Miska az utcaajtó szárfájához kopogtatta egyik tojasát s aztán örömmel felkiáltott:

— Látod, hogy mégis van bele!

— A másíknak bizonyosan nincs!

Miska erre hasonlókép a másik tojást is feltörte, mire óriási kacagásban tört ki a gyermekek egy része s azt kiabálták a szegény ügyefogyottnak:

— Nincs most egy tojasod sem!

Megértette ezt Miska is. Elhajította a feltört tojasait s nagy könycseppek gurultak végig csupasz, ráncos ábrázatán s ökögve, panaszosan mondta:

— Miért törettétek el velem a tojasomat!

Egy kis leányka erre elébe lépett, piros tojást nyújtott át neki:

— Nesze, Miska, adok én egyet az eltörték helyett!

Ez teljesen meghatotta a kis szíveket, mindannyian sorra adogattak egy-egy pirostojást Miskának, míg végre megtelt vele a zsebe s sipkáját vette le fejéről, abba is jutott bőven.

de a magyar állameszmének tudatosan legfáradhatatlanabb apostolai Muraközön.

Hogy minden muraközi községben nincsen iskola, az baj, de nem botránny. Ezen segíteni lehet. S a miniszteriumban bizonyára fontolóra is veszik a tanfelügyelői memorandumban foglaltakat s fognak állítani iskolákat, ahol nincsenek, a meglévő fel. iskolákat pedig államosítani fogják.

Mert ha valahol lehet békés úton alkotni, úgy Muraköz az a nemzetiségi vidék, mely hálásan gyümölcsözteti ezeket a törekvéseket.

Önként akar magyarosodni s ebből a hazafias munkából eddig is a magyarul oktató muraközi tanítók vették ki az orosz-lánrészt!

Március 15-ike.

Csáktornyan e hagyományos kegyelettel s lelkesedéssel ünnepelte meg március idusának szent emlékezetét. Ünnepelték az iskolák, de ünnepelt a község is. Zászlók jelezték a nagy nap évfordulóját s ünnepi istentisztelet nyújtott alkalmat a tanulmányi szolozmáinak elzengéséhez a magyar szent eszmék megvalósításáért.

Az istentisztelet délelőtt 9 órákor tartott meg, melyen az összes tanítétek felkőkardozott ifjúsága jelent meg a tanteszületek kíséretében.

Az istentiszteletet Varga Wolfgang hit-tanár celebrálta.

Előtte és utána ünnepek voltak az összes iskolákban. A tanítóképző intézettől végig az ovodákig mindenütt eselt szó és megemlékezés március 15-ike jelentőségéről. Mindenütt találtak módot arra, hogy a nap emlékezetét a piedesztálra megerősítsék, a szívekben meggyökereztesék.

Az állami polgári iskolában szépszámbú község jelenlétében folyt le az ünnepély. Itt az ünnepélyt a lapunk mult számában leközölt program szerint tartották meg.

Az elemi iskolában és ovodákban szintén szenteltek egynéhány perccel az osztálytanítók és óvónők március 15-ikének.

Nagyszabású ünnepély folyt le az áll. tanítóképző-intézetben, melyet szintén díszes község hallgatott végig.

A tanítóképző-intézet ünnepélyének programja a következő volt: Himnusz (ifj ének); Talpra magyar (szavaltá Fábry Lajos IV. év. nő.); A vén cigány, melodráma — szavaltá Karbuczky Emil III. év. nőv. zongorakísérettel Lantos János III. év. növendék; Szabadságdal (ifj ének és zenekar); Szózat (ifj ének); Az ünnepi beszédet Pozsár József IV. év. növendék mondta.

Szombat este a Csáktornyai Iparosok daloskore rendezett szép márciusi ünnepélyt a Zrínyi-szálló nagytermében.

A nagyterem zsufolóság meglét hazafias közönséggel.

Az est ünnepi szónoka Schwarz Lajos dr. ügyvéd volt. Hazaszeretettől áthatott mélyen szántó beszédet mondott, melyet az ünnepelő község nagy figyelemmel hallgatott meg. A halás zajos volt. Percekig tartó taps volt a visszhang a közönség részéről. A lapsvihár emóciója kapcsolta össze ünnepi szónokot és hallgatóságot a beszédben kifejezésre jutott márciusi eszmék megértésében.

Az ünnepély programját különben a dalárda szép énekszámai töltötték ki. Sorra került a Himnusz; Talpra magyar (szav Rózsa Ernő); Huber: Talpra magyar (ének-

kar); Lampérth Márciusi szép napok (szav. Mekovecz Károly); Tavasz elmull (ének). A dalárdát Katz Lipót karmester vezette, aki szakavatott műérlettel fokról-fokra vezeti a daloskört a haladás útján. Amit a daloskör produkált, az több a kezdetnek a jó-akarátú elnézésre appelláló sikerénél. A dalárda már túl van ezen. Feltétlen elismerés illeti nemcsak a buzgóságért, hanem a határozott sikerért is. A szavaltatok is tet-
szettek.

A dalárda a község kérésére a mű-sort még egy pár darabbal megtoldotta.

Az ünnepély befejezése után még sokáig, jóval éjféltáig, együtt maradt az ünnepelő község Balog Károly zenéje mellett.

Több toászt is volt. Az első pohárköszöntőt Zrínyi Károly igazgató mondotta az ünnepi szónokra és a községre. Ezt Schwarz dr. úgy a maga, mint a dalárda nevében megköszönvén, a hazafias közönségre üritett poharat Majd felköszöntötték Szepesi László volt negyvennyolcas honvédet is, aki az estélyen, mint mások, az idén is részt vett az ünnepélyen. Az agg honvéd a felköszöntést meleghangon megköszönte.

Az ünnepélyt tánc fejezte be. Március 15-ikét a vidéken is megün-nepelték.

Korban a nem rég megalakult polg. olvasóköriben folyt le az ünnepély, melyen nemcsak a tagok vettek részt családtagjaikkal, de a község színe-java is megjelent. Az ünnepélyt Hajdu Lajos nyitotta meg, majd a Himnusz elénekzése után Pataki Viktor áll. isk. igazgató méltatta a nap jelentőségét tartalmas beszédben, melynek befejeztével a község a Kossuth-nótát énekelte el. Az ünnepélyt a Szózat zárta be, melyet megelőzőleg Hochekker Ferenc d. v. hivatalnok a Gólya c. költeményt szavaltta el nagy hatást kelteve. Az ünnepély után társasvacsora volt.

Alsódomborún két helyen ülték meg a nagy napot. A Polgári Egyetben a napról Bagyary János tanító emlékezett meg, majd Csizsmaia Fábrián polgár beszélt hazafias tónusban. Az ünnepély során a község a Himnusz és a Kossuth-nótát énekelte. — A Társaskörben is gyűlték ünnepésre a kör tagjai. Itt a megszokott keret betartásával különösen Utasi József, 48-as honvéd, ünnepése volt az est koronája, kire pohárköszöntőt is mondtak.

K Ü L Ö N F É L É K.

Kikeletkor.

*Hallottam már pacirtaszót, a legszebbik nótát,
Honnán veszi a kis madár, nem is ismer kótát,
Úgy olvassa le az égről, hallja a szellőtől,
Megtanulja az ébredő, beszédes mezőtől . . .*

*S ahogy futja a nótáját, hangja szinte rozskot,
Mintha újra átszenvedné keservét a télnek,
Vagy pedig a szíve ropas, a kikelet jöttén —
Ringatózhat a mosolygó levegő éj kéjén.*

*Madárának, virágnyalás tavasz hirdetője,
Olyan fűző érzést teremt bánatos szívemre,
Nekem virág soh'se nyílt, hej pedig de vágytam —
A madár is hogya dalolt, elmúlását bánтам.*

*Kis pacirta dolgozz csak, hallgatlak napestig,
Mig a fényes nap az égről csendesen lefelik —
Ha jön az éj, lepihenünk s hogya jön a hajnal,
Újra kezdod, kikisérhetsz szép pacirtadallal . . .*

Zombory Gyula.

— **A legkellemesebb husvétünnepet kívánjuk lapunk előfizetőinek és olvasóinak.**

— **Kinevezések.** A kereskedelmi miniszter Wranna Győző posta- és távirda segédellenőrt ellenőrré kinevezte. A posta- és távirda vezérigazgatója pedig Heinrich Rezső s. tisztelt s. ellenőrré, Száfer József II. oszt. kezelőt és Bárány Lajos s. tisztelt I. oszt. kezelőkké léptette elő — valamennyit a helybeli posta- és távirdahivatalnál. Ezenkívül Terbócz Árpád budapesti posta- és távirda segéd tisztet is segédellenőrré nevezték ki.

— **Eljegyzés.** Schöberl Jenő bányamérnök eljegyezte Heilig Juluskát, Heilig József helybeli kereskedő leányát.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Gőzmalom és Villamteremt. r. t. Csáktornyai Önkéntes Tűzoltó Egyesületnek 100 koronát volt szíves adományozni, mely humánus célú adományért ez úton is hálás, köszönetét nyilvánítja.

— **Közgyűlés.** A csáktornyai izr. hitközség előjárósága folyó hó 30-án, délután 2 órákor a hitközségi irodában rendes évi közgyűlést tartott. Társgorozat: 1. Elnöki megnyit. 2. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése. 3. Az évi jelentés és számadás előterjesztése. 4. A felmentvény megadása. 5. Az 1913. évi költségvetés megállapítása. 6. Az adókievő-bizottság megválasztása. 7. Községkerületi képviselők megválasztása. 8. Az alapszabályok részbeni módosítása. 9. Névtani indítványok.

— **Meghívó.** A Csáktornyai Iparos Dalárda 1913. évi március 24-én, husvét hétfőn, a Zrínyi-szálló nagytermében dal-estélyt rendez. Belépő-díj: személyi jegy 150 K, családjegy 3 K. Felülfizetéseket községgel fogadják és a »Muraköz«-ben nyugtazzák. Kezdet 8 órákor. Terített asztalok. Műsor: »Susog a szél« műdal Simonyi Lászlótól; »Kedves babám« népdal egyveleg Lányi Ernőtől; »Ha meghalok« népdal egyveleg Varga Józseftől; »Régi nóta, híres nóta« Lányi Ernőtől; »Kurucz borsal« Káldi Gyulától. A zenét Balogh Károly zenekara szolgáltatja.

— **Zabavnik Alajos temetése.** Zabavnik Alajos szent-ferencdini házfőnököt vasárnap délután 4 órákor kísérték utolsó útjára a zárdából. A házfőnök végtszességén nagyon sokan jelentek meg. A délután megtartott vecsernye községe a temetésre is itt maradt, melyhez a város intelligenciája is nagyszámban csatlakozott. Az egyházi funkciót nagy pap segédlet mellett Filipich Lajos járási esperes, volt orsz. gyűlési képviselő végezte. A temetésen megjelentek a varasdi rendház tagjai is a noviciátussal. A fiatal klerikusok a koporsó beszentelése után énekeltek. Ők végezték a kántori teendőket is útközben.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter Orbán Antalné, Mold Anna okl. kisedóvónőt a csáktornyai (buzási) állami kisedóvodához kisedóvónővé kinevezte.

— **Dalárdánk a veszprémi dalárversenyen.** Mint halljuk, a Csáktornyai Iparosok dalköre a dunántúli dalárdák nyári veszprémi versenyén részt vesz. A dalárda szorgalmas készül a versenyre.

— **A vasúti megálló.** A vasúti megálló ügye mind nagyobb arányokat kezd ölteni. Arról már tettük említést, hogy a képviselőtestület kisebbsége megfőlebbezte a képviselőtestület határozatát. Most hírt kell adnunk arról, hogy a városi polgárság körében önkéntes adakozás folyik a megállóhely költségeinek előteremtésére. Már 5000 koronát jegyeztek s azonkívül Schlesinger Mór

telkéből is hajlandó átadni egy megfelelő darabot a kicsiny megálló-hely forgalmának kényelmes lebonyolítására. Szóval lelkes a hangulat a 48-as számú űrház mellett létesítendő megálló-hely megvalósítására. Úgy lehet, egy másik körülmény is — ha az ige testet ölt — szintén előmozdíthatja ennek a megállónak, esetleg egy rendes állomáshoz a létesítését. Úgy tudjuk, hogy egy külföldi cég megvásárolta az Eszterházy-féle erdőt négy millió koronáért, melyeket 10 év alatt kell kivágnia. A cég a fát értékeslünk szerint Csáktornya akarja feldolgoztatni s ép a Csáktornya és Buzás közli terület találta erre a legalkalmasabbnak. A terv effektuálása esetében magától érlelődik meg a megállóhelynek a tanítóképző-intézet mellett való létesítése.

— **Halálozás.** Gross István, muraszentmáriai segédjegyző, rövid, de kínos szenvedés után 45 éves korában, a nagykanizsai kórházban elhunyt. A boldogultat, ki Csáktornya, Tüskészentgyörgyön, Dékányfalván és Stridóváron is hosszabb ideig működött, bánatos özvegyén kívül négy kiskorú árvája siratja. Nyugodjék békében!

— **Athelyezett vásár.** A bottornyai június 8-iki vásárt a kereskedelemügyi miniszter rendeletére ez évben kivételesen június 9-én tartják meg.

— **Muraszombati akciója a polgári iskoláért.** A muraszombati középiskola-ügyi végrehajtó-bizottság a múlt héten a községi képviselőtestülettel egyült ülést tartott, amelyen újból állást foglaltak a polgári iskola létesítése érdekében. Követelik az államtól, hogy most már haladéktalanul állítsa fel a polg. iskolát. Muraszombat minden lehető anyagi támogatásra kész. Felajánlották az eddig összegyűlt 85 000 koronát, ezenkívül külön 30 000 koronát s a gróf Szápáry László által adományozott hét holdnyi telket. Oly fontos helyen, mint a vendvidéki Muraszombat, rendkívül szükséges hivatása van egy ily iskolának, már csak a magyarosodás szempontjából is.

— **Kérelem a jöszivű emberekhez!** Lonscárns Albert 38 éves drávacserébi lakosnak, kinek 5 gyermeke van, betegségéből kifolyólag bokán felül elvágta a lábát. Ha műtiábat csináltathatna, még valahogy dolgozhatna is és eltarthatna — úgy-ahogy — családját. De ő igen szegény ember, nem tellik erre s az ezzel járó utazási költségre. Azon kérelemmel fordulunk az ő nevében a Társadalmához, legyen kegyes ki-ki csekély adományával, mely Drávacserébi előjáróságához címzendő s a »Muraköz«-ben fog nyugtáztatni, a műtiábat beszerzését lehetővé tenni. A jegyző urakat kérjük, legyenek kegyesek a szegény pénztárból e címen némi adományt utalványozni. Drávacserébi, Csavlek Ignác bíró. Harmat Nándor körjegyző.

— **A Csuz és közsvényes bántalmánál** nincsen nagyobb szenvedés. A szurás, szagatás, hasogatás, nyúlás, derék- és hátfájás, rheuma, a türethetetlen csontfájdalmak elkéserítik az ember életét. Isten áldása tehát a Krieger-féle Reparatör, mely a felsorolt fájdalmak legbiztosabb gyógyítószere. Évtizedek óta páratlan sikerrel használják és valóban jó cselekedik az, aki ezt a kipróbált szert ajánlja. Egy kis üveg 1 kor., nagy üveget 2 koronáért küld az egyedül készítő Krieger gyógyszerár, Budapest, Kálmán-tér. Póstan bérmentve 5 kis üveg 5 kor. 3 nagy üveg 6 kor.

— **Meghívó.** A »Csáktornyai Szépitő Egyesület« f. é. március hó 30-án, vasárnap délután 3 órakor a Muraközi Takarékpénztár Részvényletségi tanácstermében közgyűlését tartja meg, melyre a t. tagok ez úton is meghívottnak. Az elnökség.

— **A csendőrség új egyenruhája.** A m. kir. csendőrség új egyenruhát kap. A csendőrség is a közös hadseregről és a honvédségnél behozott csukaszürke egyenruhát kapja meg. Az újításra tisztára gazdasági és célszerűségi okok késztetik a honvédelmi miniszteriumot, mert a csukaszürke ruha olcsóbb és megfelelőbb is, mert nem oly meleg nyáron, mint az eddigi sötétzöld posztóruha. A mostani ruha is használatban marad, de csak szolgálaton kívül és díszki- vonulások alkalmával.

— **Sorozás.** Zala megyében az idén összesen 10193 hadköteles került sorozás alá. Ebből a csáktornyai járásra 940, a perlakira 900 hadköteles esik.

— **A szülésznök illetménye.** A zala megyei bábák látogatási díjait a vármegye közigazgatási bizottsága szabályozta. Elrendelte ugyanis, hogy a szegények gyógykezelése a bábák részéről ingyen történjen — ezért élvezik a községek részéről rendes fizetésüket — mások pedig a kezeléért hat koronát tartoznak fizetni. Egyszeri látogatásért negyven fillért kérhetnek a bábák.

— **Üzelmek a gazdák rovására.** Gazdáink nem képzhetik, hogy a tavalyi esős őszt követően milyen nagy tömegben hoznak az idén forgalomba részint jóhízeműleg, részint tudva csekélyebb értékű, sőt egészen értéktelen magféléket. Minél alacsonyabb áron kínálják, annál biztosabb, hogy például a réppag, melyből a hírhedt bizeni hibás, selejtes áru több ezer zsákka van a vidéken elhelyezve, legtöbb esetben dohos és általában igen rosszul csirák, sőt az észak-németországi között is van ilyen elég az idén. Ami pedig a lóherét illeti, köztudomású, hogy a múlt napokban érkezett Fiumén át Magyarországra mintegy 20 vagon ola-z rostaalja, melynek az a hivatása, hogy honi lóheré közé kevertessék. Nem is szólvá a lucernáról, melyre nézve az »Erdélyi Gazda« szaklap március 16-iki számában is megírta, hogy a teljesen értéktelen turkesztáni lucerna nagy tömegben került Bécsből magyar vidéki kereskedőkhöz. Jó lesz tehát nagyon vigyázni, maradjunk meg a régi megbízható cégekkel és ne üljön fel se kereskedő, se gazda az említett igen alacsony ajánlatoknak, melyeknek célja nem egyéb, mint a hasznavehetetlen portékán akármilyen áron tudalni. Ha gazdáink nem elég óvatosak, akkor nagy bajok lesznek és csodákat fognak ez évben tapasztalni.

— **Sofförtanfolyam.** A gépjármű-vezetőket előkészítő IV-ik tanfolyam a belügyminiszterium fenhatóság alatt (Budapest, X. ker., Százados-utca 14. szám.) 1913. évi április hó 7-én kezdődik és május hó 28-ig tart. A felvételt iránti kérvényt benyújtani 1913. évi április hó 4-ig lehet a tanfolyam helységében lévő gondnoki irodában. Beíratási-díj 20 kor., tandíj 200 kor., vizsgadíj 20 kor. és azoknak, akik a fémipari szakban vagy szerelésben járatosok, műhely-előkészítő elméleti és gyakorlati oktatás díja 50 korona. A gondnoki iroda tájékoztatást küld.

— **Tavaszi állatösszeírás Zalában.** A minden évben eszközöndő állatösszeírásra vonatkozólag a földművelésügyi miniszter rendeletere alapján, Zala vármegye alispánja az összes járási főszolgabírákhoz és községi előjárókhöz terjedelmes rendeletet bocsátott ki, mely szerint a haszonállatok a folyó évben is, a közös legelőre való kihajtás előtt összeírandók. Az összeírásnak a kerületre, vagyis a tanyaakra és uradalmakra is ki kell terjednie s ide tartozik a szállítási forgalomban lévő állomány is. Minden község összeírasi lapját két példányban kell kiállítani s azt legkésőbb március hó végéig kell a járási főszolgabírának beküldeni. A főszolgabírának a kellő ellenőrzés után az egyik példányt folyó évi április hó 15-éig a vármegye alispánjához terjesztik fel. A

gazdaközösséget fel kell világosítani, hogy az összeírás nem szolgál adókievetés céljaira, hanem csupán a gazdaközösség érdekében történik.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban** ápr. hó 6-án délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Deák-tér. 8.

— **Eljegyzés.** Mayer Károly helybeli kereskedő leányát, Ellát, eljegyezte Schwarz Jenő, az Országos Raktárházak r.-t. győri raktárainak gondnoka. (Minden külön értesítés helyett.)

I R O D A L O M.

— **A Képes Hét.** Ennek az érdekes folyóiratnak 11. száma megjelent a szokottnál is gazdagabb tartalommal. Bevezető része a hét történelmi foglalkozik aktuális képekkel. Érdekes közleményei vannak a nagyvilágból és gazdag illusztrációkkal. Az irodalom és művészeti rovat ugyancsak nagyon változatos, Humor rovata meg nagyon kacagató. A Nagy idők tanui cím alatt Székely Dávid a honvédméltak lakóit mutatja be. Van benne ezenkívül egy regényfolytatás és négy elbeszélés. Az irodalmi dolgokat különféle szórakoztató rovatok egészítik ki. A Képes Hét előfizetési ára egész évre 10.80 K. (Budapest, V., Visegrádi-u, 13/a.)

K Ö Z G A Z D A S Á G.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság közgyűlése.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság f. hó 14-én tartotta gróf Zichy János valóságos belső titkos tanácsos, alelnök elnöklété alatt ez évi rendes közgyűlést. Az igazgatóság jelentése szerint a társaság díjbevételei a lefolyt év ismeretes rendkívül kedvezően gazdasági viszonyai dacára is mindegyik üzletágban emelkedtek. A tűzbiztosítási üzletkárak tekintetében kedvezőnek nem mondható ugyan, azonban az 1911-iki abnormális évvel összehasonlítva, mégis lényegesen kevesebb kártérítést kellett a társaságnak teljesítenie. A jégbiztosítási üzletág lefolyása a múlt évben előfordult rendkívül gyakori és súlyos jégrések következtében, amelyek igen jelentékeny kártérítéseket igényeltek, veszteséges volt. A szállítmánybiztosítási üzlet a társaság a nemzetközi verseny túllétezésé folytán már évek óta csak szűkebb keretek közt folytatja s ezen üzletág a társaság óvatossá üzletpolitikája folytán ez évben is némi nyereséget hozott. A betérési biztosítási üzletágban szerzett kedvező tapasztalatok az üzletállomány fokozott fejlesztésére sarkallták a társaságot, ami az elmúlt évben is eléggé sikerült. Az életbiztosítási üzletág további fejlesztésére a társaság a lefolyt évben is kiváló gondot fordított s fokozott munkásságot, valamint a biztosítási feltételeknek és díjtáblázatoknak életbeléptetett időszere újítások következtében az életbiztosítási új szerzemények a pangó gazdasági helyzet és pénzügyi viszonyok dacára is túlhaladtak az előző évi új szerzemények összegét. Az 1912. évi üzleteredmény 5.413.333 korona 26 fillér tiszta nyereséget tüntet fel s az igazgatóság indítványozta, hogy részvényenként 800 korona fizetessék ki osztalék anyánál. A közgyűlés az igazgatóság jelentését tudomásul vette, az igazgatóság indítványát elfogadta s a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak megadta.

Szerkesztői üzenetek.

— **Sz. D-né Br.-bánya.** Örömmel értesültünk egy felvidéki lapból arról a nagy feladatról, melyre vállalkozott, illetőleg a nagy eszméről, melyet felvetett. Bizony szomorú dolog, hogy magyar földön ilyen ügyben rimánkodásból kell folyamodni. Ami másutt természetesen valami, az nálunk szinte szifuzsi munka, mely nem mindig sikerrel jár. Mi azonban kívánjuk, hogy az On óhaja, hogy t. i. a bren-nóbányai prot. templomba a magyar sz. is beköltözzék, mihamarabb beteljesedjék. Nálunk is nagy nehézségekkel járt a 11 órai magyar misé megvalósítása; ott se hull az öltöke azonnal az éret gyümölcs. De azért azt hiszem, a lelkes kitartással folytatott agitáció utat fog nyitni a magyar szónak az Önök templomába is. Magyar püspökökkel van dolgunk, aki hazafiás törekvéseinket nem fog vetni. A presbitérium meg szintén nem zárkozzat el a legjobbanban kifejezésre jutott hazafiás óhaj elől.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinara, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obzname pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cěna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obzname se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:

ZRINYI KÁROLY.

Sradsnik:

PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik

STRAUSZ SANDOR.

Kad zanēmiju štrunje.

Iz velike palače, koju su rimski soldati stražili došao je vun keriothi Judaš. Postoji i ogleadne se okoli. Od plača komaj gleda. Srdito prešpota. Živani tučeju Meššiasa i trstiku su mu vu ruke dali. Pri vratu roždji puk pred kojim je pobėgel keriothi Judaš, tak se čuti, kak dabi zerečami klėšči mu mrcvarili srđece.

Popičil se je na jedan kamen i stopram vezda je spazil, da je vun s varaša došel. Išel je, ali ni je znal kam ide. Bijeju i tučeju židovi Meššiasa na zapoved farizeuško.

Kaj bude napravil? Nije znal kaj bi začel. Hrglil je od straha i vudril je vu zrak. Ali zraka nije moči prijeti. Nagnul se nazemlju i išel je dalje. Dabi tak jaki bil, pograbil bi staro zemlju i hitil bi ju na peklėnjski pekel i to tijam nadno.

Smėje se sunce po bregu, kod Božji Sin velike muke terpi. Obrnul se keriothi Judaš vu jedno prosto vuticu i postal je pred krčmom. Sbrisal si je suze, stupil je vu krčmu i bez reči se hitil na stolicu. Vu jednom voglu sedi stari muzikaš i stiha brnjka po štranjah. Vu drugim kotu pri obloku stoji Maaka, krčmarova lėpa devojčica. Judaš se nanju ogleadne i hitro pusti oči doli na zemlju. Najedenkrat hiti gori pogled i sdrhtućim glasom veli:

Nisem rekel, dami doneseš safedsko vino. I tak mi nebi donesla. Niti to sem ti ni rekel, da se sedeš kremenem, kak si drugda. Maaka nije odgovorila. Kak da nebi

niti čula bila, niti se ni genula. Makar je strahovitno žedjen bil keriothi Judaš. Opet dalje govori človek iz Keriotha:

Moreš se na one peneze zmisliti, koje je Chorozaum poslal Meššiasu? Jezero srebrenjakov sem vkral i to sve sem za tebe vkral, Maaka.

Srdito se ogleadne krčmarova puca, tak da je preblėdila. Zatem se opet pak bez reči obrnula. Keriothi Judaš pak na stol pristojeni dalje govori:

Tridesiti srebrenjakov sem nazal odnesel, pak itak razpneju ga. Kaifaš . . . i on hitvalni Hanan!

Caper i zlobni pismoznanci svi za smrt kričuju. Moj Bog! moj Bog!

Vu lasi zapili pet prstov i tak gleda na pucu

Vidiš Maaka i to sem sbog tebe napravil. Prstana si zahtėvala odmene. Gde je prstan? Nėga. Gde je poštenje? Nėga. Gde je pravica? Na križu bude razpeta Sdehnul si je, jako si je sdehnul.

Prodal sem Človeka! pak me nikaj ni boli drugo, kak to da sem te rad imal. S botami ga tučeju, trnje su mu na glavo pretisnuli, curi mu krv. Oh! Maaka, Maaka dabi ti to vidla. Ti, Maaka, imaš srđece, da si me tak uništila, da si me vu prokletstvo prehitla.

Maaka niti sad nije pregovorila. Keriothi Judaš se žalostno nasmejao.

Tak si mi rekla, naj idem k Hanan, peneze dobim. Dobil sem. Tak si rekla ja budem vodja puko. Posluhnut sem te, vidiš vezda? Izdajnik sem. Lopov sem. Prodal

sem, kaj je najbolje sveto. Kaj misliš opet bi prodal, da bi mi rekla? Pregovoriti je štela sad puca, ali ni njoj je dopustil. Tak je vudril po stolu, da je sve žvudjalo.

— Ni pregovori! Naj me dražiti! Krv mi je zaspala, naj ju prebuditi. Jerbo zlo bude onda. Ni govori, preszem da te nebudem bantual. Nečem, da bi što trpel, kad On terpi.

— Pontius Pilatuš sve je preprobal, da ga židovskih ruk odslobodi. Nije moči. Vutlica je puna skrėććim pukom. Gamalieleve i Nikodėmušove pravične reči nikaj ni valaju . . . Meššias, nazarethi Jezušom prodal sam te.

Počel se plakati. Suze nije imal, samu zubi su mu klopotali. Stari muzikaš pregovori: Ti si samu orudje bil drugim vu rukah. Tak čujem, da nazarethi Jezuš sam se zakopai vu grob. Po tiši se

— Ja? Kak? Skim? Im sem sve sgubil. Čeli svėt me odurjava. Isti Hanan me ostavil, pak je mi skrivac.

Obrnul se k puci:

— I ti si me ostavila. Makar si mi vnoigupul rekla, da nas niti smrt nemore razdružiti. Neimaš dūšo. Maaka. Ali istinu imaš. Kak bi bilo moči lopova rad imati.

Stiha se smėje:

— Vidiš kak sem podrapani. Niti šumski živani ni sgleđuju tak vun. Bogec sem postal poleg tebe Maaka.

Kaj budem sad napravil? Adonaj. Adonaj!

— Doli vu Keriothu je jedna sėra

EMIR.

(Ponatis zabranjen.)

Proti koncu lanskoga oktobra je bilo . . . U gorah na južno stranu od grada kyrkilise si je počivala jedna trnovska posadka bulgarcov.

Vojnici su tiho zamišljeno sedeli jeden poleg drugoga, jesensko skoro vručo južno sunce se je vupiralo u goro doli iz neba.

Na jednom breščecu na desno od tabora je sedel pukovnik Rojanov, te gledal okoli sebe, i mislil da skim bi si kračil vrėme, kad napokon k sebi dozove svojega najizvrstnejšega i priljubljenega kapetana Jantreva.

Spominata se odusode, i pazljivo motrojući gledita rise na mapi — a samo nekoliko časaka. Visoki gospodin da bi si zakril črne misli spravi sve papire skup, i si nje u džep vtaknuvši pita kapetana:

— Kak stojijo soldati?

— Milostivi pokorno javim . . . ne predobro!

— Na?

— Ar smo u kraju, gdje ga vode daleko na okrug nega, i mužtvo se čim dalje bolje tuži, i javče za vodoj.

— Istina to je nevolja! Ali to nas nesmi plašiti. Jutri bomo zasegurno gdje u drugom taboru. Ustaške čete zrastepenih turkova se nabiraju, i podjednomo množijo, mislim da su nē daleko od nas, i nas hočeju svaki čas s postrašiti.

Oberštar Rojanov visoki gospodin se je stal, te pogledal daleko okolu po gorah. Napokon stupi za korak nazaj izmakne sablju, i z špicom kaže na jedno temno piko, daleko na drugo goru.

— Gledite kapetane! Ali vidite ono malo črno piko na oni gori, koja se proti nam premiče.

Kapetan je namah napre zel velikoga daljnogleda, te pazljivo kroz njega pokukol . . . napokon viknul:

— Emir!

— On je?

— Izbilja! Da! Natanko ga vidim. U ruki nese ročko vode. Oni veliki opanki. Turski pojas. Zeljeni turban. Duga bjela brada. Prvacati turski prerok . . . ali čekaj samo

Tu je namah opet doli del daljnogleda, i zakričal u tabor:

— Nikolajević brzo s puškom simo!

Iz tabora je najenput dobežal jeden podčasnik s puškoj, i postal pred kapetanom i pred oberštarom.

— Vi Nikolajević! — mu veli veselo oberštar. — Kak sam čul vi ste u mojom regimentu najboljši strelec, kak se po nje-mački reče: Schütz erster Klasse! Rad bi i to znal, jeli ste vredni ove časti . . . Vidite ondi na onom bregu staroga izmaelita? dajte mi načinite ovo volju, da bude još danas večerjal pri Mohamedanu u devetih nebesih.

Podoficir si je taki uzal objektuma u cil . . . i ravno htel sprožiti, kad ga oberštar odzadi prime za suknjo, i ga potegne hitro nazaj.

— Hop! Čakajte malo! Nek još nekoliko časaka živi!

— Ali milostivi gospodine! — kriči kapetan, i pritom maha s rukami po zraku, kak da bi se zanjega lovil. — Nigdar već nam nedođe tak lepo pod puško ta prokleti turek . . . A, a gledite gledite, baš sada je izniknul za onim grmom! No, tak zmešati koga . . . nerazmim . . .

— Imate čistam pravo Ivane, ali zakaj bi ga baš sada usmrtili, ko nosi ročko vode sobom?

ženská, lasi su ji běli, obraz ji je žalosten. To je moja mati, i ona me je ostavila.

Stal se je i oglednuo se je po hiži. — Maaka! zakreči. Puca se proti njemu obrne i pita ga: kaj očes?

Judaš ide proti njoj i veli:

Ja vezda odidem, neimam više kaj tu iskati. Nigdar više nazat ne dojdem. Adonaj naj bude stobom.

Skašla se i opet govori:

— Ogledni se name Maaka im više mi itak nebudeš vidla. Kušni me nazadnje.

Maaka nise oglednula, još menje pak ga kušnola.

Judaš još jedanput prosi:

— Maaka, vezda nazadnje. I tak blizu nje dojde, da ju odzaja kušnuti more. Maaka skoči gori i zakreči:

— Lopov!

Stem pošikne Judaša i odbeži vu drugo hižu. Tam se briše s rubcom po lici i odo- nut kriči: Lopov, lopov.

Judaš skoči nad vrata vun. Mužikaš gleda jednečas za njim, i kad ga više ni videl, zeme vun noža i odreže štrunje, za- tem pak se žalostno plačuć hiti na zanem- lene citere i plače se, žuhko se plače...

Zaklali su grčkoga kralja.

Ov mesec devetnajstoga Gjörgj grčki kralj popoldan pohodil je sina Mikloš hercega. Okolo pete vure je od sina otišel s Frankudis ezredešom, da po navadi malo na špansir ide. Kak od palače pomalem spomenuč ideju doli po putu, hitro je prednje skočil jeden potepuh i strelil je na kralja. Kralj je odmah skup opal, jerbo kuglja ravno vu srce mu doietela. Na krič Frankudis ezredeša, od svih stranih su se ljudi skup sbežjali. Više su se za krvolokom po- hitili i na fletnoma su ga vlovili.

Frankudis ezredeš je med tem toga sdigel gori kralja, koj je već onda ni govoril. Hitro su kučju dopeljali, kralja su nu- ter spravili i išli su proti špitalu. Na putu je kralj vumral predi kak bi samu na jedno minutu bil k sebi došel.

Žalosten dogodjaj hitro se razširil po varašu Saloniki. Mikloš hercegu, koj je smed

kraljske familije sam bil vu varašu, — mati i Konstantin herceg su vu Janini bili, — odmah su prijavili žalosten glas i on je na jedenput gologlav bežal vu špital gde je otca već mrtvogva našel. Generali, i svi vekši oficiri žurili su se vu špitalj, gde je kralj mrtev ležal na jednoj taborski postelji. Svěće su nazgali i k glavi su razpelo postavili. Mikloš herceg jednečas je Boga molil i kad je molitve svršil s dignul se je gori i govora je držal:

— Žalostno vam moram javiti, da mi je dragi otec i naš dragi kralj vumral, zato vas opominam i prosim, da odmah priseg- nete za Konstantin novoga kralja.

Koji su tam nazočni bili pri smrtni postelji svi su zaviknuli:

— Živio! Konstantin kralj!

Vlovleni lopov okolo četerdeset let more biti star.

Soldati su ga vlovili i odmah su ga zapri. Narod se na krvoloka hitil i počel ga je tući, tak da su komaj ga soldati i nekoji oficiri obranili, da ga na vulici ni zatučeju.

Na pitanje je samu tuliko odgovoril, da naj ga na policiju tiraju, tam bude va- luval. Revolvera su mu vu žepo našli. Mali revolver je bil na sedem kugljih nabit i jedna kuglja je samu falila. Po putu se je smirum smejal i tak se je sderžaval, kak on, koj nije prvi pameti. Na policiji je povedal, da Sinas Šandor se zove i vu grčki Volobi se je rodil, odozut je došel vu Sa- loniki, da kralja zakole. Na pitanje, ali ni mu je žal za Grčki orsag, tak je odgovoril, da on je socialista i to mu je dužnost bila napraviti. Zatem su lopova vu željezje deli i zapri.

Vu varašu je mir i svi se jako žalujeju za kralja. Ratkivan minister vu proklamaciji je naznanje dal orsagu žalosten dogodjaj, takodjer i to, da Konstantin je nastal kralj, komu je već soldacija prisegla.

Iz Beča su odmah vu Schönbrunn na- znanje dali kralju, da kaj se je vu Saloniki pripetilo. Kralj je jeko žalosten postal na ov glas.

Konstantin nadherceg i kraljica su od- mah ostavili Cetinje montenegrovskoga va-

rašinca, kam su pohadjat hodili Nikitu i odputovali su vu Saloniki.

Vu Saloniki je na atentat veliki panik nastal.

Vnogi kad su počeli krvoločnost bez pameti su dimo bežali i tam se zapri. Mikloš herceg odmah je odredil soldacke patrole na vulice, gde su grki počeli turčine klati, jerbo prvi glas je takov bil, da taj lopov je turčin. Soldati su mir napravili. Šlacuni i krčme su zapri, jerbo još i vezda se plašiju, da se varaš sbuni. Najbolje su židovi straho, da se nebi puk sbunil i na- nije se navalil. Tak misliju, da je to celo druživo skomponěralo i svrho toga nekoje sumljive židove i bulgarce su vlovili i zapri.

Sprevod vu Athën grčkim glavnim va- rašu budu, jerbo tam budu kralja zakopali. Takodjer Konstantin nadhercega tam budu za kralja skričali i za malo vrěme tam ga budu kurunili.

Balkanski boj.

Za Skutari se sad najbolje boriju mon- tenegrovci i srbi. Jedne službene nemške novine tak pišeju, da zabadav aldujeju tu- liko krvi montenegrovci za grad Skutari, jerbo makar i zadobiju s velikom stroškom festunga, itak nebude njihov, ar čeli Europi to je želja, da Skutari Albaniji ostane. Opet Sasanov ruski minister tak govori, ako bal- kanski savez zadobi sjakosljom Skutari grada, onda i naša monarchia mora prepoznati, da to drugoga nemore se tičati, kak saveza, koj je tuliko krvi alduval vu boju. Daklem opet tam stojumu, da Evropa i Ruski orsag nebudu se mogli poleg jednoga varaša na- ravnavati. Europanski vladari tak veliju, da kak guder se bude pripetilo, vu ovim poslu nebudu rusom pustili i Skutari na svaki način mora Albaniji ostati.

Na porti vu Konstantinapolju opet su ministri veliko razpravu imali na kojoj je i Hadži Adil odsnutrašnjih poslov nazočen bil i koj je zadnje vrěme na nikakvo sesiju nije stel it. Hadži Adil minister s velikom silom i zlarmom potrebuval vu ime mladih turčinov, da boj se dalje mora tirati. Proti njemu je govoril Mahmud Šefket baša i

Kapetan je navelikoma gledal na oberš- tara, koji je istinito govoril dalje:

— Pri Burgaso sem ga videl prvoput. Da, baš ovoga. Po zeljenom turbanu kojega nosi, su ga naši imenuvali za emira. A to znamenuje, da je veliki prorok. Večput se nam pokaže, a svigdar predi kakvoga boja. U jedni ruki nosi ročko vode, a u drugi jedno veliko staro tursko puško. Ali velim vam štrělati zna, kak da bi bil gdě na lovu na medvede. Svigdar si van iz naših solda- tov poišče jednoga, zacila i strelil! Da ga zadene to je gotovo. kajti cil mu je pogodil, kak da bi se već danov nanjega učil štrě- lati. Vojnik na kojega je strelil ima navadno rano na desni ruki. Orani ga, a svigdar samo tak da je na dalje za rat čisto nesposoben.

— Gadna kukavica.

— Samo čekajte. Stopram ve dojde ta prava! Kada je strelil, hiti puško opet na rame, i ide iskat svojo žrtvo. Da ga najde to je gotovo, koliko gud bi bilo okolu dru- gih ranjenikov. A ko ga je našel si lepo poklekne kre njega doli, poišče rano, spretno izpere, lepo obveže, a na ovo ga prime, i ga odnese van iz ratne linije, tam ga opet vraći, hladi, i napaja z vodoj, kak da bi

bil, kak se čita u evangeliju, on usmiljeni samaritan.

— Čudni samaritan je to — veli ka- petan — ali da je mogel preživeti toliko strašnih napadov, i da je do sada pod ni- kakvo našo puško nē došel... vraga, tomu se čudim!

— Jedenput smo ga ulovili! — govori na dalje pukovnik. — A baš onda kada je vraćil svojo žrtvo. Pred mene sem ga dal dupelati. Strašno sem bil nanjega srdit. Tak sem bil srdit, da bi mu najrašji glavu skinul s puškinim kopitom, ali njegov ranjenik je na sve viže prosil, neg ga naj nebantujemo, jer on mu je rešitelj smrti. Opet smu ga dalje odpustili — a predi kak bi otišel sem ga još pital: da zakaj štrěla na soldate, a nato njim opet hoče natrag življenje povr- nuti? A sada pogođite kaj mi je odgovoril?!

— Niti pojma nemam o tom!

— Ovak mi je rekel: ko strelim, strelim na svojega neprijatelja, a kada je on na kojega sem strelil već oranjen, pred sobom nevidim već neprijatelja, nego jednoga mo- jega bližnjega, prijatelja, koji javče u trp- lenju, i kojemu moram pomagati!

— I kaj se je po ovom žnjim dogodio?

— Odpustili smo ga dalje. Sam gene-

ral je to ovak odredil. Niti zahvalil se nam nije! Niti rekel zbogom! Samo je dalje išel... do svojega ranjenika. Njega još je- denput napojil, vzel ročko u jedno ruku, u drugo pak puško, i odešel...

Ovomo spomenku je ovdil nastal najen- put konec, kajti doli u hrupaći se je čulo praskanje, i kapanje kamena u prepad.

Turki su bili. Divjo su se lovili za kitje i plazili gori na goro, te se oštro na- valili na bulgarce.

— Dečki naprěd! — je kričal oberš- tar. — Nega njih čuda. Samo strašiti nas hočejo. Dajmo njim nekaj za srečen put!

Po čeli liniji su se puške sprožile, i strašno zmešarjio napravili med turki, koji su se po ovom obrnoli na drugo stran, i počeli bežati...

Turki su nē strelali, niti su nē imeli časa strelati... No! Napokon se ipak zglati jedna turska puška bulgarcom — i oberštar ranjen padne na zemlju s krikom:

— Konec me je... Zbogom svi... pozdravite moju ženo i dečico... do smrti su me... umreti moram...

Ovdi padne u nezavest.

— Vode! vode! vode! deca vode! — je kričal kapetan u zdvojnosti.

potrebuval je od ministarstva, da naj na stran pustiju i med neprijateljnj naj skim predi mir napraviju i boja naj jedenput dokoncaju. S njim su deržali Said Essad baša i Said Haere herceg odsvunašnjih poslov minister.

Družtvo od mladih turčinov pak je na sve pripravno i ako ministerium takvo pogodbu podpiše vu kojoj turski orsag sgubi Drinapolja, šeregi se odmah proti Konstantinopolju obrneju i ladje bombardirale budu glavni varaš turski.

Sedemnajstoga v jutro rano velika bitka se počela pred Čataldžom; i još na večer su od obedva krajov štuki strahovitno pokali. Takodjer ov dan su turske ladje od morja bombardirale Silivrit varaša.

Bulgarci su počeli bitko pred Akalanom i zavzeli su jednoga menjšoga festunga, tak zvanoga verka. Turčini su nazat štelili zadobiti verka, ali bulgari su pomoč dobili i turčini su morali nazat pobeći. Turčini su tristo mrtvih ostavili na bojnim polju. Takodjer ov dan su turski šeregi proti Hadiköj probali sreću, ali i tu su bitku zgubili i tijam do Ebasana su morali retirirati.

Vu Sofiji se tak spominaju, ako Drinapolj bude kapituléral, da onda vno go menje budu zahtévali od turčinov.

Hamidie turska ladja pred Albanijom zaderbiščila četiri grčke trgovačke ladje, koje su soldacijju i municiju vozile s njimi je jedna taborska ladja bila. Hamidie sve pet je potopila i zatem vu neznano mesto odišla. Hamidie ladjo jeden Flooth zvani englezki marinerski oficir vodi, koj je taki od kraj boja vu tursku službu stupil.

Grčki korman zapoved je dal, da odmah naj četiri taborske ladje ideju na aegeji morje i tam nej počekaju Hamidie ladju. Grčke ladje su stare i svaka samu dva 96 centimeter velike štuke i dvé mašin puske ima. Jedna »Achilleon« zvana grčka ladja je spazila Hamidie ladju. Kad je turske ladje zapovednik spazil »Achilleon« ladju, odmah je počel nanju strélati. Jedna velika kuglja je na grčko ladju doletela i tam veliki kvar napravila bez toga, da bi sto plazéran bil. Grčke ladje niti jedenput su ni strelile, jerbo strahovitno se morje burkalo i nisu mogli

Sve je ležalo sem i tam. Sve stepalo svoje čutare, jer za dobroga staroga pukovnika bi se svaki iz srca rad žrtvoval smrtjom, svi su ga radi imeli, ali vode su mu né mogli zmoći, vode je nigdi né bilo... dočim je pukovnik na zemlji čim dalje bolje bledele, i čim dalje redkeje dihal.

U onom trenolko stupi iza grma jeden stari izmaelit, z dugoj bejoj bradoj, z zeljenim turbanom, i z velikimi opanki. U jedni ruki je nesel ročko vode, a u drugi staro puško.

— Emir! — je viknul kapetan!

— Emir! — su viknuli soldati, i ga čudno gledali kaj da oče... Zaista on je bil. Iz velikih sivih očih mu je ona stokantna dobrota i milost sijala. Naravnost tam je išel k ranjenomu oberštaru, poklekul kre njega, ljepo spretno raño izpral, obvezal. Lice je dobilo opet svojo farbo, i kad je prerok nastavil svojo zeljeno ročko na usta ranjenikove, i kad je ga napojil, su se usnice začele gibati, i oči narahlo otvarati... kad napokon zabuljijo pred sobom na usmiljenoga samaritana.

Kutnyák Marton.
Keszthely.

blíže turske ladje dojtí, tak pak su ni stele strélati, jerbo njihovi štuki ni nosiju tak dalko. Zatem je Hamidie opet zniknula na morju i odišla je vu Aleksandriju, grčke ladje pak nazat dimo, da prijaviju, da opet njim je vušla turska ladja, koja njim je već tuliko kvara napravila.

Grki su više otokov zavzeli i mednjimi Samos zvanoga i glasovitnoga otoka. Englezki korman nije proti tomu, da si Grčki orsag posvoji turske otoke, ravno samu onim veli mir dati, koji su isker pred Dardanellah klanjcem, jerbo ovi su potrebni Turskomu orsagu, bez nemore morskoga klanjca braniti i tak bi se lahko pripetilo, da tudje ladje tijam do Konstantinapolja bi imale odprti put.

Turski službeni list tak govori, da bulgarci su već čistam vpešali i narod već naglas z. h. t. v. a, da naj njim dimu pustiju mužkarce iz boja, jerbo neima što polje obdelavati i puk je straho, da strahoviten glad bude vudril po celim orcagu. Takodjer i na bojnim polju stojeći soldati su već počeli zahtévati, da naj je dimu pustiju i to takodjer bude jeden veliki zrok, da skim predi mir napraviju. Već su i takvi glasi došli, da morebiti za deset danov opet bude mir nastal.

Bulgarci su osemnajstoga silno vdírali na Drinapolj, ali opet nisu ga mogli zavzeti. Strahovitno vno go krvi se preljal zabada v i morali su nazat pobeći vu svoje šance. Grki su vu Epirusu zadobili Delvino i tak je sad čeli Epirus njim vu rukah. Riza baša je svojim šeregom vu Albaniju se potegel. Takodjer telegraféruju, da Ciprus zvani otoka su grki zadobili. To je Englezki orsag njim dopustil, on pak vu ovu ime bude okupéral Egiptoma i svrho toga smirum voziju ta soldacijju i svakojačke municiju.

S Konstantinapolja pišeju, da devetnajstoga marciusa pred Čataldžom na čeli liniji je strahovitno broj bil i turčini na čeli liniji su sbili bulgarce i nje više kilometrov dalko pretrali.

Pred San Giovanni di Medua su srbski soldati vlovili »Škodra« zvano magjarsku ladju i stém su opet sbantuvali Austria-Magjarsko monarhiju. Svrho toga su iz Pole poslali Ercherocog Franz Fozef, Zrinyi i Radezki zvane ladje pred Durazzo, koje Njegov Mikša vodi. St. Georg i Špaun menjše ladje pak Friedler komendira, koje su takodjer ta određene, da malo poštenje navčiju srbe. Taljanski orsag je postal glasa našemu ministru, da i odonut su više ladjih poslali, da bude svét videl, da i taljani ravno takov red očeuju imati na Adrianskim morju, kak i mi, i da vu Albaniji tak mora biti sve, kak to mi odred. mu. Vilmoš takodjer je dal na znanje, da vu ovim poslu znami derži i pomagal nam bude, da skim predi zadovolšćinu dobimo opet od srbov.

Zagabria Mikloš od »Škodre« podzapovednik ovak povéda, kak su srbi zastavili našo ladju:

Taki kak smu pred Meduom postali i štelí smu robu na brég spaviti, došel je na ladjo jeden kapitan montenegrovski i soldacijjom, počel je zahtévati od Blažić kapitana, da vu postojbini stojeće četiri grčke ladjam naj na pomoč bude i srbske soldate naj vun zvozi na brég. Blažić to nije štel napraviti, jerbo po zakonu nije niti dužen bil to načiniti. Montenegrovski kapitan je sad tak odgovoril, da odmah ga da doli streliti, ako ni posluhne. Blažić je moral posluhnuti, ako nije štel življenje sgubiti i ravno kad je od jedne grčke ladje prek štel zeti soldacijju srbsku. spazil je, da se s

celom jakostjom preblízava jedna taborska ladja. To pak je bila Hamidie turska ladja, koja je odmah počela grčke ladje strélati. Dvé ladje su siluma stele vujtí, ali blíže brega na pések došle i tam su se zastavile. »Škodra« i dvé grčke ladje su mogle se skriti, da su je kuglje ni moge doseći.

Mi smu vu jedno šumu odebžjali i odonut smu vidli, da jedna grčka ladja je vu zrak odletéla s ludmi skup. Potlam su ladje počele goreti i poleg toga srbski soldati su vu morje poskakali gde su se potopili ili pak od bombih potučeni bili.

Kad je Hamidie ladja sveršila svoj posel, odišla je. Sad su nas vlovili i rekli su, da nas nipustiju dalje, jerbo mi smu špioni. Med tem toga opet su signala dobili, da Hamidie nazat ide. Odmah su skočili svi znaše ladje i mi smu sami ostali i taki smu s celom jakostjom proti Dulcigno išli. Tu su zapovedali Blažić kapitanu, ako živ oče ostati, naj podpiše da se snjim i s njegovom ladjom nikaj ni pripetilo. Blažić je podpisal, rad je bil, da je živ ostal.

Vu ovim poslu diplomacija je već počela istrogu, da Austria-Magjarska podpuno zadovolšćino dobi.

MOSKVA.

Carske familije tristo létni jubileum.

Gorostasno velikoga Ruskoga orsaga Moskva je sveti varaš. Više stotine lét navék vu ovim varašu su kurunili ruske care vu Uspenski cirkvi. Svun ove cirkve još na stotine cirkvih je vu varašu. Vu Moskvi jezerošeststo cirkvih se vidi s vun kapélicih vu koje pobožni rusi hodju Božju službu sveršavat. Da rusi vno go po cirkvah hodiju, za to se brini njihova ortodoks vera. Niti jedna vera neima tuliku svetkov, kak ravno ruska vera, skorom svaki tretji, četrti dan je svetek. Ovi svetki zrokujeju to, da poleg vno go postov rusi tuliku žganice pijeju. Jerbo nije to istina, da od velike zime pijeju tuliku žganice i da si stém telo topiju. Istina, da človečje telo potrebuje tolo pitvinu, ali to rusi vu teju najdeju, kojega tak pijeju, kak turčini črno kavu.

Moskva je jako stari varoš, već 1147-ga leta, kak najstareše pismo kaže, glasovitna trgovina je bila vu varašu. 1237-ga su tatari požgali varaša. Ruskoga orsaga veliki car, Peter, da kre morja ima varaša, odredil je da Sv. Petergrad bude čeloga orsaga glavni varaš. Od ove dobi, Moskva nije više tak glasovitna. Kad je Napoleon vu varašu se štel na zimu nastaniti svojom soldacijjom, rusi su sami vužgali varaša, koj je do fundamenta pogorel i poleg toga od francuzkih soldatov od velike zime više kak pol milljuna se pomrzlo. Vu onu vrème 250 jezer stanovnika je imal varaš. Vu novim vremenu se varaš jako povekšal i tak moremu recti, da Moskva je čele Ruske zemlje najvešći fabrički varaš. Čeli šereg takovih fabrikah ima, vu kojih 2000—3000 težakov déla. Po varašo léčeju električne mašine, velike terhe foringaši voziju. Deset jezer foringašov živi vu Moskvi, koji s bližnjih sel se nastanili vu varaš.

Moskva je za istinu lépi varaš i rusi ga za svetoga imenujeju. Visoke škole ima, koje su već prek dvésto lét stare. Knjižarica 250 jezer knjig broji i jedna je s med najveških na svétu. Muzeum je takodjer po celim svétu glasoviten i strahovitno je bogat, tojest na milljune kinča ima vusebi.

Vu braniteljsku hižu na leto 20 jezer ostavlene dece zemeju gori, H. Katalin carica

je dala to stvoriti. Naj stariji reš je od varša Kreml. Tu je Uspenska crkva. Tu se vidi 39 jezzer kilogramov žmehka »carova puška«, kraljica med stuki. Također tu se vidi »carov zvon«, 196 jezzer kilogramov važe. Vu ovim kraju je i carova palača. Blizu palače su »sveta vrata« pred kojimi navék vampolica gori i prék je samu s gologlavom smeti iti. Pred palačom jeden remek monumentom stoji, koj II. Šandor cara slika. Vu Moskvi najstareša crkva je Vazil Blaženj zvana. To je tak lépa crkva, da nemilostiven car majstro koj je crkvo zidal, obedvé oči mu je dal vun skopali, da nebi vu življenju još jedno tak lépo napravil. Najlepše palače koje su 8, 9, 10 štokov visoke, vu Kremlu stojuju. S med ovih vrédno se spomenuti od Teremnoj do rec palače, koja je pet štokov visoka i proti gori s mirom vožeša ide, još 1487-ga leta su ju zidali. Vu Uružejnaja palači deržuju negdašnjih carov opravu i staro oružje. S med seju palčih su itak najlepše trgovačke zidine, koje na svétu para neimaju. Tak veliju, da svigdi je dobro, ali itak najlepše je domaj, itak zato putniki tak veliju, ako od domovine dalko po svétu se moraju tući, zato itak naj rajši se vu Moskvi zaderžavaju.

Okolo Moskve živuju kozaki. Kozaki su jaki i vitežki ljudi, stranjskoga lépo gori primeju i nadariju ga. Vu velikim poštenju deržuju onoga, koga put k njim dopelja.

Pripeteli se vnoğıput, da kakov krivec dobeži kozaku, tam se već nikaj nemora bojati, jerbo gazda ga obrani, či je treba makar svojim življenjom. Jedno lépo navado imaju, ako krivec dojde k hiži, gazdarica mu mleko ponudi i stém je član nastalobitelja.

Vnoğıput se pripetilo, da s bog takvogoa človeka krvne bitke su držali kozaki. Raiši su sebe alduvali, sanu da su obraniti mogli putnika. Čitati i pisati neznavju, dosta da one zlamenjke poznaju, koje na konje s vrélim željezom vudriju. Izverstni jahači su i s bog toga jako štimaju lépe konje.

Bolje i lepše jaseju kad vu cirkusu. Vnoğıput kad konji najbolje letuju, čéli regiment se na glavo postavi vu sedli, ili pak se hitro doli prigrijuje i praha zagrabuju vu ruku. Na jedno megneje se hitro tak kre konja stisneju, da je človeka ni videti, samu letečega konja vidi neprijatelj. Ni zabadav, da kozaki su najglasovitneši jahači na svétu.

KAJ JE NOVOGA?

— *Svim našim poštuvanim predplatnikom, čitateljem i suradnikom srečne vuzmene svetke željimo.*

— **Ferenc Ferdinand na vadasiji.** Ferenc Ferdinand odputoval je vu Dolnji-Mihovljac da tam na sloke vadasi. Sveskupa dva dana ostane tam. Vu ovim vremenu pri grof Mailath Jozefu bude se zaderžaval.

— **Honvédski rezervisti.** Honvédski minister baron Hazai odredil je da 1909-ga leta rezerviste dimu pustiju. Poleg ove odluge minući tjeden sve rezerviste su dimu odpustili. Nuter pozvani póttartalékoši i 1910-ga leta tartalékoši još nadalje vu službi ostanuju.

— **Letnica velike povodnje.** Sad je minulo sedemdesetpet lét, da je voda strahovitno poplavila Peštu. Po zimi je vnoğı snega opalo, koj se naprotulelje vu marciju mesecu hitro taliti počel. Dunava je

zmržjena bila i voda koja se hitro sbregov zlejala nije mogla leda predrti i poleg toga občine kre Dunave sve su pod vodu došle. Vu Pešti nišči nije misil na nikakvo zlo, tak su mislili, da Pešte se mine povodnja. Čisto znenada je katastrofa pograbila Peštu. 1838-ga leta marcijuša 13 ga kesno na večer zastavil se led i voda naglo je počela rasti i okolo polnoći strahovitnom jakostjom je vdrta vu Peštu. Do jutra već kak dvé jezzero hiž se zrušilo i vnoğı ljudstva se potopilo. Kuliko ljudstva je poginulo, nigdar se ni zazvedilo. Najveksa je bila voda marcijuša 15-ga. Onda je devet metrov i četerdeset centimetrov visoka bila, potlam nigdar je to višinjav ni postigla.

— **Marcijuš 15-ti.** Kak svako leto, tak i letos su po čelim orsagu obslužavali marcijuša 15-ga s velikom svečanostjom. Ov dan 1848-ga leta je dobila Magjarska zemlja slobosćinu. Na ov dan su zrekli, da jeden človek je ravno takvi, kak i drugi. Zato su zatrli kmetiju i zrekli su da porciju svaki človek mora plaćati, ni samu kmeti. Također odredili su, da svaki človek, koj je za tē kraj, mora soldat biti i oružjem domovinu služiti. Pred zakonom svaki človek jednaki mora biti bil on muž, gospon ili grof. Daklem ove zakone su potvrdili 48-ga i vuto ime se anda svako leto ov dan svetkuje i po školah deci raztolnačuje, da kaj je za dan marcijuš 15-ti.

— **De profundis . . .** Iz globlie velike nevolje i šterčje se čuje žalostno zdihavanje Loncsarics Alberta. 38 lét staroga drávafüredskoga stanovnika, otec peterah malih dech, koj je v jednom nevarnim betegu vu gležnju nogu zgubil i tak lazarom postal. Doktorska znanost ga je obranila življenju, a naše pomilovanje neka ga obrani svojoj siromašnoj familiji, tak, da mu s našemi dobrovoljnemi filleri pribavimo jedno delanu nogu, s kojom ga opet na noge postavimo i tak mu oslobodimo dvé ruke, s kojimi pošteni kruh more služiti maloj dečici svoji. Smilujte se braća draga aldujte svaki po mogućnosti neki fillér na sveti oltar dobroćinstva i predaj te je vašemu gosponu notarjušu, koj bude vaše dare s veseljem ligetvarskom poglavarstvu poslal. Bog nam blagoslovi vaše milostivne dare i znamo, da Loncsarics Albert i njegova dečica sa mamom skup budu svaki večer, kada njihov ljubleni otec dimo dojde, skrušeno se gospodinu Bogu pomolili za sve one, koji su na pomoć pristupili zdržavatelju njihove siromaške familije.

— **Smrt soldatov.** Iz Graca pišēju, da tam pri tretjim Landwer pešičkim regimentu Švarzberger zvani dečko s manlicherom se na smrt strelil. Okolo Graca su se muštrali i Švarzberger je na patroli bil. Jedna neprijatelja patrola ga je vlovila i sobom odtirala. To si je tak na srdce zel, pak morebiti, da od velikoga štrofa se prebobjal pak se je strelil. Na jedenput je vumral. — Vu Kölnu također s tragičnom smrtoj je vumral jeden soldat. Pomagal je »P. II.« zvano leterju mašinu doli spraviti i tak nesrečno je pod mašinu došel i takve smrtne rane je dobil pod njom, da je na kratkoma vumral. — Reimsu je 22-gi dragonerski regiment se muštral i dva eskadroni su se tak divju zaleleti jeden na drugoga, da sedemnajst dečkov se, na smrt plazeralo, više konjov su morali doli streliti. Muštru su odmah doli spuhali.

— **Vtoplena deca.** Velika nesreća se pripetila Lene zvanoj vodi. Jeden navučitelj

svojim razredom po okoli se spanciral. Kad su dimo išli, da pol puta prisparaju prék Lenne vode su se šteli odpeljali na jednim čuno Vu čunc svun navučitelja deset dečecov i puckih je bilo. Čun je već sprhjnjeni bil i naserdin vode se napuniti svodom i zalezal se. Deca su vu vodu opala i strahovitno kricala za pomoć. Dva dečeci su znali plavati i ovi su zišli na brég, četiri pak je navučitelj strahovitnom mukom spravil vun i skorom je i sam zaostal vu vodi. Četiri pucke su se vtopile.

— **Gréšna žena.** Vu Berlinu strahovitnom krvoločostjom je zaklala jedna doviča svojega šoca. Sekirom ga je po glavi vudrila i onda na falate ga je razčepala. Zatem pak je vu štali ognja zakurila i falate nuter shitala. Odonut su psi vun zveklel nekoje falate i tak su žandari zazvedili strahovitno krvoločnost. Ženska se stém brani, da človek je na smrt betežen bil i prošil je nju, da naj ga odslobodi od velike muke. Jezin muž je također po takvim putu sgubil življenje i sad žandari zvédaju, ali je ni ga žena zaklala. Nečimurno žensko su zaprli.

— **Umiranje.** Zabavnik Alajos čak-tornjajnskoga sv. Ferenca reda svecenik marcijuša 15-ga vnoći je naglo vumral. Brčas srčna uzma ga svéta spravila. Zabavnik Alajos prvešo vreme vnoğı lét je prinas stanuvail i poleg toga veliko poznavstvu je imal. Farniki su ga izvanredno radi imali i ova radost se skazala, kad ga je čela fara na zadnji put sprevodila v nedelju popoldan. Zabavnik je lanjsko leto bil vu Csáktornya primešćeni za gvardijana i sad na žalost čele fare vu 66 létmi nas je zanavék ostavil. Naj počiva vu miru božjem.

— **Žalostna štellinga.** Šatoraljaunjelju su već svršili štellingom, koja je jako žalosten uspjeh donesa. Četiristopdeset i dva su bili na assentaciji s mednjih su samu šestdeset i jeden ostali za soldata. Kakvi dečki moreju tam biti? Tak pišēju novine, da tomu je najveksi zrok zganica. Ljudi su se preveć navčili na zganicu tak, da već i mala deca se pijana kuturaju po vulicah. Lépo je to. Tam segurnu neimaju žandare, koji bi takve nevaljane roditelje sudu na ruke dali.

— **Soldačka igra.** Iz Beča pišēju, da letošnja soldačka igra vu przemislu bude. Manevra koj od marcijuša 27-ga, do aprila 1-ga bude trajal Frigies nadherceg bude ga vodil. Dvém šeregom zápodnevni tojest vodji budu Puchallo i Meiksner generali. Zadaća je to, kak se treba braniti, ako bi neprijatelj vu Galiciju vdril.

— **Rim papa je betežen.** Minući tjeden jako je sbetežal Rim papa. Sad se već malo bolje čuti i na dan dvé-tri vure more se gori stati, ali još vnoğı vremena bude potrebno, doklam čistam k sebi dojde. Svrho toga nikoga k njemu ni pustiju niti marcijuša 19-ga kad je godovnjak bil.

— **Umorstvo.** Vu zomboru Vojnits Istvan dvajstidvé leti star občinski podnotariuš i Spitzer Ernő bezdanski mladiš na smrt su se strelili. Čelo noć poleg mužike su se muatovali i odonut su se dali sprevoditi na stan Vojnitšov, odkud za pol vure su dvaput streliti čuli. Kad su susedi vrata potrli već su obedva mrtvi bili. Doktor je prev zitalar obedva i konstatal, da nesrečni dečki vu pijansćini su to napravili, ali s bog česa, to nije bilo moći osvedočiti. Jedni tak veliju, da Vojnits je predi Špitzera strelil

i samu onda sebe. Istraga traja. Vojnišov otec je predi fõispan bit, Spitzerov otec pak je najbogateši zemeljski gospon vu oni okoli. Žalost je velka proti obedvni familijam.

— **Jedna korona i petdesetdva fillëra.** Prošlo leto su počeli dare nabirati, da nagradiju one dečke koji na hataru sveršavaju tak težko službu. Više kak jeden milijun koron se je skup nabralo i to su minuće dane med soldačijom razdelili. Svaki unteroficir s svaki soldat jedno korunu i petdeset i dva fillërov je dobit. Bormeš nije čuda dopalo svakoga, ali čisi premislimu, da sad na stotine jezer njih ga vu službi, niti nije moglo više na svakoga dojtí. To je samu tuliku, da je zlamenje, da su se zalo i zanje brinili oni, kojim je sreća bila, da su lépo domaj mogli ostati.

— **Mašinuške vu zraku.** Vu Berlinu •Z. IV.• zvana letica mašina je minući tjeđen iz zraka strélala s mašinuške. Soldačko zapovedništvo je stëm tak bilo zadovoljno, da sad na svako ladju koja po zraku léče mašinuške budu složili.

— **Umorstvo pred kompaniom.** Getzel pešički leitinaud vu Boroslo na muštro je išel od 151. pešičkoga regimenti s jednom kompaniom. Jedenput samu k molitvi je komendéral i vu onim hipu se vu glavo strelil. Jeden stražamešter je k leitinantu skočil, da mu zeme s ruk revolvera, ali leitinant je zakričal nad njim, da ga odmah doji strelí, ako se gene. Tak mishju, da se Getzelu hitro pamet sméšala.

— **Vu zdenec opadjena deca.** Buti Lajoš püspökldanjski vahtar je na željeznici delat, žena pak mu je vu bližnju selo odušla po poštu. Dcmaj su Erzšbet pet lét stara i Maria poldrgo leto stara pucke ostale, na koje je jeden devet lét star kanaski dečec pazil. Vekša pucka je na ruke zela menjšu i tak se nagula vu zdenec, da i menjša pucka bi bila vodu vidla. Pucka se je svagnula i vu 7 meter globuki zdenec opala. Stareša pucka se zanjom nagula i ona je odletëla vu zdenec. Na krič dobežal je dečec i ravno vu onim hipu je došel do zdenca, da je vekša pucka nuter zletëla. Vu naglošči štel je pucko za opravu pograbití, ali tak nesrečno, da se i on svagnul vu zdenec. Dečec se je za védro sgrabil i tak je kričal za pomoć više kak fertal vure, doklam je jeden željeznički težak vun ga potegel. Pucke su več obedvë bile mrtve. Dečec veli, da stareša se jeden čas držala za njegvo nogu, ali on nije mogel tak dugo se takvim terhom deržati, zalo ju je sam vu vodu podurknul. Kad je mati to strahovitno nesreću počula, odmah je omedlela i samu drugi dan su ju mogli doktori prebuditi. Sad nikaj nezna kaj se pripetilo i tak je betežna, da nebude vu življenju ostala. Žandari i sudec su na lice mesta išli, da pozvédiju što je kriv taj veliki i žalostni nesreći.

— **Kritični beteg.** Kak iz Rima pišeju postlasnji telegrami otec papa ni je vu najbolšim položaju. Beteg prveši se je opet ponovil i vu vatikanu tak veliju, da rim papa bršcas nebude više odspravil.

Gabona árák. — Ciena žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	20 00—
Rozs elsőrendű	Hrž	15 00—
Árpa	Ječmen	15 50—
Zab	Zob	17 50—
Kukoricza	Kuruza suha	16 20—
Fehér bab új	Grah bel	21 00—
Sárga bab	• zúli	16 20—
Vegyés bab	• zmešan	15 00—
Kendermag	Konopljenoseme	21 00—
Lenmag	Len	22 00—
Tökmag	Koščice	25 00—
Bükköny	Grahorka	14 00—

Sirolin
"Roche"

*arvosilag ajánlva a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen.*

tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvélykórja ellen.

Hapsható minden gyógyszerárban.
Egy üveg ára 4 korona.

Rivaló finom asztali alma

a legnemesebb, legtartósab minőségben szállít
kilogrammonként 35 filléért.
Egy 5 kilós postacsomag K 2.20

Max Pauly Nedacteur, Köflach (Steierország)

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadó-
hivatalában

R★WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

**Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK**

Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelap legelőnyösebb üzemgépe

Értesítés.

Van szerencsém a nagyjérdemű közönség becses tudomására adni, hogy

kárpitos műhelyemet, valamint csinosan berendezett **mintaraktáramat,**

Deák-utca 10. számú DEUTSCH SALAMON-féle házba helyeztem át.

A mai kor minden igényének megfelelőleg felszerelt kárpitos és díszítő-műhelyemben, minden e szakba vágó munkát, u. m.: **garnitúrákat** a legmodernebb minták után, **ágybetéteket, diványokat, szobakárpitozást** pontosan és gyorsan készítek.

Diványokat a leggyorsrúbbtól a legdíszesebb kivitelig állandóan raktáron tartok. Speciálisan vagyok valódi angol bőrbutorokban.

Szíves pártfogást kérve, maradok kiváló tisztelettel

HOLLENBERGER MIHÁLY
kárpitos és díszítő, Csáktornya Deák-
útcza 10 szám.

PROGRESS

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico

vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papírkereskedésében Csáktornya

ÉRTESÍTÉS

OBZNA NA

Van szerencsém a nagyérdemű közönség be-
ceses tudomására adni, hogy április hó 15-én,
helyben a **Deák-utcai NEU-
MANN S. festő-féle** házban egy

uri- és női divatárúházat

nyitok. Mindennemű férfi- és női
divateikket, férfi- és női szabó-
kelléket, fehérneműt, általában
minden e szakmába vágó cikket
kitűnő minőségben és dús vá-
lasztékban raktáron tartok :::::

A n. é. közönség szíves partfo-
gását kérve, biztosíthatom a leg-
pontosabb kiszolgálásról ::::::::::

Teljes tisztelettel

Berger Simon.

Sreću imam pošt. občinstvom na znanje dati,
da apriliš 15-ga dana budem na Csáktornya, u
**Deák-ulici, vu NEUMANN
S. farbar** zvanog hiži jednu

gospodsku- i gospojinsku

módashkladištu odprel. Svakevrst-
ne gospodske i gospojinske mo-
dapredmete šnajdarske potrebo-
če, biela roba, u obće sve u ovim
struku padajuće predmete u iz-
vrstnim kakvoćim i u velikim
izboru držim na skladištu :::::::

Osjeguravam pošt. občinstvo, da
izdvorbu budem točno svršil. Sr-
dačno zaštitu prosec, ostajem s
podpunim štovanjem

Berger Simon.

Levelező-lap ujdonságok

művészi kivitelben nagy válasz-
tékban kapható:
(Fischel Fülöp) STRAUZ SÁNDOR
könyvkereskedésében.

felséges ízű fehér vagy aranyárga csemege mézet

5 kg-os csinos póstadobozokban 10 K szállit bérmentve a

„MÉH” a magyar méhészek értékesítő szövetkezete,
Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítás!

Iparos s kereskedő előfizetőink cégét
e rovatban díjmentesen
közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos s kereskedő előfizetőink cégét
e rovatban díjmentesen
közöljük

<p>Pék: Petrics Viktor Csáktornya Petrics Ágoston Csáktornya</p> <p>Börkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p>Borbély és fodrász: Nádasdi Nándor Csáktornya Mik Szilárd Csáktornya</p> <p>Mézeskalácsos és viasz- gyertyaöntő: Tihanyi Mihály Damásd</p> <p>Butoraktár: Horák Odön (butor- és koporsóaktár) Csáktornya Hirschler Ármán Varazdin</p> <p>Cipész: Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városház épület</p> <p>Meskó Bálint Csáktornya</p> <p>Divatárúház: Liszt és Brodnyák Stridóvár</p>	<p>Eredeti Singer varrógépek: Singer Co. Csáktornya Árpád-utca</p> <p>Férfi szabó: Ivácsics Ignác Csáktornya Bedics Ferenc Csáktornya</p> <p>Férfi- és nőidivatárú: Zrínyi Viktor Csáktornya</p> <p>Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (köszén, faszén, magvak és a »Műtrágyát Értékesítő- Szövetkezet« raktára Csáktornya Gráner Testvérek Csáktornya Mráz Testvérek Csáktornya Ifj. Premecz Miklós Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Strábia Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadka Toplák György Drávasiklós</p> <p>Kávéház: Földes Mór Zrínyi kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Eisenstädter Bódog »Ótthon-kávéháza« Csáktornya</p>	<p>Kötélgyártó: Dornik Rezső Csáktornya</p> <p>Kőfaragó és sirkőkészítő: Terszényák Bódog Csáktornya</p> <p>Mészáros: Antonovics József Csáktornya</p> <p>Órás- és ékszerész: Pollák Bernát Varazdin</p> <p>Pezsgőgyár: Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya</p> <p>Szállító és deszkakereskedő: Löbl Mór és Fia Csáktornya</p> <p>Uri- és nőidivat, játék- és dizsműárú: Kelemen Béla Csáktornya</p> <p>Vaskereskedés: Bernyák Károly utóda Csáktornya Binder Károly Csáktornya Prostenik Gusztáv Csáktornya</p> <p>Fényképész: Ifj. Kovács István Csáktornya</p>	<p>Vendéglők: Hajas József Csáktornya Pecsnornik Ottó Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Buda József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Prusát Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bagola István vendéglő »A vasúthoz« Csáktornya Singer Salamon Kiszabadka Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár Sőtöry János Drávanagyfalu Deutsch Adolf, nagyv. Drávasárbhely Kovács Mihály korcsm. Drávasárbhely Leitmann Bálint Szentilona Feigelstock András Budapest, VII., Klau- zál-tér 13 Kozják Mihály Kiszabadka Baumhack Rezső Szentilona</p> <p>Nádai József Petánczi savanyúvíz köz- ponti raktár és szállítási vállalat Ligetfalva</p> <p>Vászonkereskedő: Szivovcsik Antal Csáktornya</p>
--	--	---	---

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: **STRAUSZ SÁNDOR** Csáktornya

Árverési hirdetés.

Atalított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírósnak 1913. V. 9. 28. 29. 43. Fm. 3. 1912. V. 651. számú végzése következtében Ludvig Knöpfer, Julius Maggi & Co, Első Magyar Általános Biztosító r. t. Lavoslav Adler, Dunántúli szeszgyárosok, Augenheim és Zsupnik javára 55 kor., 47 kor. 40 f., 61 kor. 08 f., 52 kor. 52 f., 80 kor. 98 f., 52 kor. 37 f. s jár. erejéig 1913. évi február hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 761 koronára becsült üzleti felszerelvények és fűszerárubból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírósnak 1912. V. 651. 1913. V. 9. 28. 29. 42. Fm. 3/7. sz. végzése folytán 55 kor., 47 kor. 40 f., 61 kor. 08 f., 52 kor. 52 f., 80 kor., 98 f., 52 kor. 37 f. lökekötésekből álló összegek és járulékaik erejéig Csáktornyán Deák-utca 7. sz. alatt leendő eszközzésére

1913. évi március hó 27-ik napjának d. u. 2 órájára határidőül kütüztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni. Ezen árverés az eddigi összes foglaltatók érdekében szintén megtartatni fog.

Csáktornya, 1913. márc. 4. 581

Kiváló új fajborok!

Meghívás.

Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő Részvénytársasága

Elnök: Nagyméltóságu Dr. KÁLLAY ZOLTÁN v. b. t. t., Hevesvárm. főispánja.
Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS**, (Fő-tér, Lubyház, Új bankpalota.)

Postafiók 1. sz. — Telefon 99. sz. — Sürgőnyím: Visontamáttra.

Ó 1908—1911. évjáratu és új fajborok. Hazánk legnagyobbtermő hegyi oltvány szőlőtelepei: Pecsénye, Csarogó, szamorodni és aszu-borok. Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árbani, idejekorán való biztosítása céljából.

Bor-fajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

880 1—10

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselőt:

POLGÁR DAVID ÉS TÁRSA urak, Budapest, VII., Frangepán-u. 12.

A Budapesti Hsztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

szövetkezet

mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, Budapest, VIII. József-körut 28. (Békkocsis-utca sarkán). Budapest, VIII., Üllői-út 18. alando

lakásberendezési kiállítás

910 11—16

nyitva reggel nyolc órától este nyolc óráig. Beléptidij nincsen.

FISCHEL FÜLÖP

STRAUSZ SÁNDOR

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerkereskedése

Csáktornyán

A legújabb gyorsajtókkal és segédgépekkel van felszerelve. Elvállal minden néven nevezendő könyvnyomdai munkákat, a legjutányosabb árak mellett. Könyvkötészetében mindennemű bekötések a legpontosabban és jutányosan készíttetnek el.

A ki a Tolnai Világlapját hetenkint megveszi, ajándékuul kapja a

VILÁGLEKXIKONT.

A bekötésért fizetendő kötetenkint 3 korona 72 fillér.

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rakóci-utca h/ze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu
od najbolše vrsti

♦ v a p n a. ♦

Koji treba za
zidanje, može ga
dobiti u svako doba
doma pri njemu uz naj-
falešu cenu. Koji treba celi
vagon dobi vapno čisto
fal. Tržim takaj razcie-
pana suha bukova
drva na vagu.

Rum **Szilvórium** kiváló minőség. lit. à K 130 és felebb.
Törköly pálinka nagyon jó. lit. à K 140 és felebb.
lit. à K 140 és felebb.

Kapható:

Kochsinger M. és Fiai cégénél

Csáktornya.

Rum **Slivovica** jako fini, liter od 130 K višeše
jako dobri, liter od 140 K višeše
Tropica žganica, liter od 140 K višeše

Dobiva se pri:

Kochsinger M. i Sinovi firmi

Csáktornya.

MONTRE ZENITH
PRÉCISION - ELEGANCE

Elsőrangú pontos óra!

Egyedüli elárúsítóhely:
Pollák Bernát
órá- és ékszerésznél
Varaždin

Butorvásárlók figyelmébe!

Jó és olcsó butor

HIRSCHL ÁRMIN kárpitos és diszító

:: dúsan felszerelt butorraktáraban ::
Varaždin, Setanj-utca 2. sz.
kapható.

A legolcsóbb árban, egyszerű úgyszintén
legfinomabb kivitelű háló-, ebédlő- és sza-
lonberendezések nagyválasztékban rak-
táron vannak.

Műhelyemben mindennemű kárpitos
és asztalos munkák pontosan, jutányosan
készíttetnek.

MAGYAR KISZOLGÁLÁS!

Eladó birtok. Oglas.

Egy 7¹/₂ hold szántóföldből és 7¹/₂
hold rétből álló ingatlan a tulajdonos
betegsége miatt eladó.

Az épületek mind téglából építve.
Az udvarban egy motorüzemű malom,
azonkívül van még egy teljesen új motor.

Papócsi Imre Rovisçe (Belovár mellett).
vasúti- és posta állomás.

Prodajem svoj celi posjed, sastoji
od 7¹/₂ rali, od toga ima 7¹/₂ livade i sve
zidano stanje, u dvorištu dobro idući
motorni melin, osim toga još jedan novi
motor, to sve prodajem radi bolesti uz
jeftinu cenu. Koj želi kupiti, neka se
najavi kod vlastnika:

MIRKO PAPOČI ROVIŠČE, (kod Belovara).
Želj. postaja i pošta.

SCHMIDT EDE * ZONGORATERME * CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és
harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól felebb
harmoniumok 150 " "
czimbalom . . 100 " "

Az emberi kéz mint sérvkötő

SENSATIÓS TALÁLTMÁNY!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

POBLITZER SÉRUVAMPULATORIUM

specialis orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Félémelet.

Alábbi világhírű cégek raktára:
Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek
Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók
:: régieket átcsereél ujra ::
részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

Első magyar általános biztosító társaság, Budapest.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenedik évi zárszámla 1912. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.	korona		fill.		BEVÉTELEK.	
	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
I. Tűzbiztosítás.						
Kifizetett károk és költségek	115 654 9					
levonva viszontbiztosítási károk és költségek	6 145 196 60					
Függőben maradt károk tartaléka	711 868 95					
Szerzési és igazgatói költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	1 135 867 48					
Jóvádelmi utó és költségvetések	377 544 30					
Postabérek	146 417 14					
A tüzbiztosítási felület terhelő igazgatási költségei	18 142 78					
Behajthatlan követelések leírása	27 591 82					
A következő évek kézpénz-dijartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	12 116 540 77		22 560 986	84		
II. Szállítványbiztosítás.						
Kifizetett károk és költségek	29 065 11					
levonva viszontbiztosítási károk és költségek	8 129 620 72					
Függőben maradt károk tartaléka	81 719 38					
Szerzési és igazgatói költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	22 349 12					
A következő évek kézpénz-dijartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	100 000		206 879	32		
III. Jégbiztosítás.						
Kifizetett károk és költségek	4 780 360 54					
levonva viszontbiztosított károk és költségek	1 781 11 09					
Függőben maradt károk tartaléka	26 419 64					
Szerzési és igazgatói költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	3 242 29 20					
Behajthatlan követelések leírása	62 575 19					
A folyó évben lejárt több évek jégbiztosítási esedékes tart.	7 732 31					
A következő évek kézpénz-dijartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	11 737 28					
IV. Betörésbiztosítás.						
Kifizetett károk és költségek	63 637 80					
levonva viszontbiztosított károk és költségek	29 745 84					
Függőben maradt károk tartaléka	33 851 96					
Szerzési és igazgatói költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levon.	8 974 81					
A következő évek kézpénz-dijartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megtérülés nélkül	94 579 94					
1912 évi nyereség	440 000		577 401	81		
			3 620 740 81			
			29 958 774 88			

VAGYON.	korona		fill.		Mérlegszámla 1912. december 31-en.	korona		fill.		TEHER.
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.			
Központi pénzkészlet			476 877	33	Részvényalapok: teljesen befizetett 3000 évez részvény a 2000 korona és teljesen befizetett 2000 fel részvény a 1000 korona				8 000 000	
Ertékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:					Külön tartalék				8 000 000	
külön kimutatás szerint			33 946 123	42	Jégbiztosítási külön tartalék				3 922 648 31	
Tiszteletlők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:					Jégbiztosítási külön tartalék				2 000 000	
2 380 000 kor. KI-birtokosok országos földhitelintézete 5%-os zálogjoggal					Jégbiztosítási külön tartalék					
45 dbt. Posta hazai és külföldi pénztári részvény					Jégbiztosítási külön tartalék					
Átmeneti kamatok			17 000		Jégbiztosítási külön tartalék					
			2 397 000		Jégbiztosítási külön tartalék					
„Ormódi Ormódy Amélie alapítványának értékei:					Jégbiztosítási külön tartalék					
50 000 kor. Kisbirtokosok országos földhitelintézete 4%-os zálogjoggal					Jégbiztosítási külön tartalék					
Átmeneti kamatok			48 700		Jégbiztosítási külön tartalék					
			48 700		Jégbiztosítási külön tartalék					
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei, melyben a m. k. r. állampénztárban			68 378	27	Jégbiztosítási külön tartalék					
Átmeneti kamatok			428 927	29	Jégbiztosítási külön tartalék					
Lezárt vállalatok			1 027 228	71	Jégbiztosítási külön tartalék					
Társasági adók			3 984 939	32	Jégbiztosítási külön tartalék					
Különféle házők			2 842 332	79	Jégbiztosítási külön tartalék					
egytisztosítási osztály folyószámláján			1 608 910	01	Jégbiztosítási külön tartalék					
			1 250 068	88	Jégbiztosítási külön tartalék					
			48 767 878	52	Jégbiztosítási külön tartalék					

KIADÁSOK.	korona		fill.		BEVÉTELEK.	
	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Visszatérítendő költségek:						
Határozatok után kifizetett költségek			3 871 572	78	A múlt évből áthozott díjtartalék	
Lejárt kifizetési tőkékért			5 029 610	50	Befizetett díjak az évből kifizetett költségek után	
Kiszárm. biztosítóknd haláleset köveit díjviszatartás			5 094 156	15	az előbbi években kifizetett költségek után	
Függőben levő károk és díjviszatartások tartaléka			64 818 11		a biztosított tőke emelésére fordított nyeresémények	
Függőben levő kifizetési tőkék tartaléka			1 176 296 18		Hitelek	
Értékpapírokért			980 890 60		Levonva: befizetett költségek és díjviszatartások	
Hűvelyekért			749 398 11		nyagtak	
Prodi bérek, postadíjak, nyomtatványok, utó- és egyéb költs.			1 550 429 03		viszontbiztosítási díjak	
Utazti fizetések			388 735 06			
Adóért			66 254 81			
Orvosi díjakért			34 886 88			
Szerzési és díjbiztosítási költségek			1 010 161 09			
Behajthatlan tartozások leírása			27 587 51			
Kiszárm. biztosítóknd károk tartaléka			161 928 301 08			
Díjtartalék az évi vagyon			1 792 682 45			
1912 évi nyereség			184 130 012 74			

VAGYON.	korona		fill.		Mérlegszámla 912. december 31-en.	korona		fill.		TEHER.
	korona	fill.	korona	fill.		korona	fill.			
Ertékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:					Díjtartalék a viszontbiztosítási díjtartalékot					
Tulajosi csoportok értékpapírjai:			139 008 344	02	levonva a viszontbiztosítási díjtartalékot					
80 000 kor. n. é. magyar Kir. 4%-os koronajárék 84/1					Rizikóalap					
6 500 kor. n. é. M. földhitelint. 4% kor. zálogj. ss					Kifizetési tőkék nyereséménye					
Átmeneti kamatok			75 955 60		Függőben levő károk tartaléka					
Jelzálog-kölcsönök			1 142 142 70		Függőben levő károk tartaléka					
Kötvény-kölcsönök			473 101 00		Tulajosi csoportok számlája					
A központi tartozások folyószámláján			19 718 750		Előre fizetett díjak					
Pénzészlet és maradványok a képviselőlégekkel és viszontbiztosított intézeteknél			1 991 441 21		Fel nem vett nyeresémények 1911. évről					
			4 911 331		Viszontbiztosított károk tartaléka					
			167 295 630 66		Viszontbiztosított intézetek és mások követelései					
					1912. évi nyereség					

Értékpapírok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:

Az élelmi ágazatok mérlege szerint	K	33 946 134 4
Az élelmi ágazatok mérlege szerint	K	18 008 34 02
	Összesen	K 51 954 478 4

Ertekpapírok:

Zálogjellek	N	129 388 922 50
Központi kötvények	N	2 046 049
Központi és Államkinc. biztositott vagyon kötvények	N	14 170 29 35
Különféle egyéb értékpapírok	N	4 452 940
	N	159 077 191 85
	N	2 877 315 99
	N	172 954 467 44

Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék

	N	172 954 467 44
--	---	----------------

Budapest, 1912. december hó 31-én.

Az igazgatóság: Balaban Adolf, Hajos József, báró Markány Erőlyes, Frank Henrik, a központi könyvvizsgáló-főnöke.
A felügyelő bizottság: Bernáthy Albert, Burchard-Belavary Konrad, Nemeth Titusz, báró Radvánsky Géza, báró Uechritz Edmund.
A felügyelő bizottság: Bernáthy Albert, Burchard-Belavary Konrad, Nemeth Titusz, báró Radvánsky Géza, báró Uechritz Edmund.